C/2025/3740

17.9.2025

P9_TA(2024)0313

Wymogi dla ram budżetowych państw członkowskich – dyrektywa zmieniająca

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę Rady 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (15396/2023 – C9-0006/2024 – 2023/0136(NLE))

(Konsultacja)

(C/2025/3740)

Parlament Europejski,

— uwzględniając wniosek Rady (15396/2023),

— uwzględniając art. 126 ust. 14 akapit trzeci Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C9-0006/2024),

— uwzględniając art. 82 Regulaminu,

— uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0440/2023),

1. zatwierdza po poprawkach wniosek Rady;

2. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;

3. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego wniosku;

4. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

Poprawka 2

POPRAWKI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (*)

do wniosku Rady

DYREKTYWA RADY

zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 126 ust. 14 akapit trzeci,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ([1]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Aby zapewnić przestrzeganie przez państwa członkowskie zobowiązań wynikających z Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w dziedzinie polityki budżetowej, w szczególności w odniesieniu do unikania nadmiernego deficytu publicznego, w dyrektywie Rady 2011/85/UE ([2]) ustanowiono szczegółowe zasady dotyczące właściwości ram budżetowych państw członkowskich.

(2) W oparciu o doświadczenia zdobyte w ramach unii gospodarczej i walutowej od czasu wejścia w życie dyrektywy 2011/85/UE należy zmienić jej wymogi dotyczące zasad i procedur tworzących ramy budżetowe państw członkowskich.

(3) W 2019 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy opublikował sprawozdanie, w którym przeanalizowano unijne wymogi dotyczące krajowych ram budżetowych i zalecono Komisji dokonanie przeglądu tych wymogów z uwzględnieniem międzynarodowych standardów i najlepszych praktyk. Europejski Trybunał Obrachunkowy zaproponował konkretne działania mające na celu poprawę zakresu i skuteczności krajowych ram budżetowych, w szczególności w odniesieniu do średniookresowych ram budżetowych i niezależnych instytucji fiskalnych ([3]).

(4) W komunikacie Komisji z dnia 5 lutego 2020 r. ([4]) zwrócono uwagę na znaczne, choć nierówne postępy w pracach nad krajowymi ramami budżetowymi, z racji tego, że prawo Unii określa jedynie minimalne wymogi, a poziom wdrożenia i przestrzegania przepisów krajowych jest bardzo zróżnicowany. W komunikacie przeanalizowano również, w jakim stopniu ramy mogłyby zaspokajać potrzeby polityki gospodarczej, środowiskowej i społecznej związane z przejściem na neutralną dla klimatu, zasobooszczędną i cyfrową gospodarkę europejską, uzupełniając kluczową rolę otoczenia regulacyjnego i reform strukturalnych.

(*) Poprawki: tekst nowy lub zmieniony został zaznaczony kursywą i wytłuszczonym drukiem; symbol ▌ sygnalizuje skreślenia.

([1]) Dz.U. C 290 z 18.8.2023, s. 17.

([2]) Dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 41).

([3]) Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 2019 r. „Unijne wymogi dotyczące krajowych ram budżetowych – konieczne jest ich dalsze wzmocnienie oraz lepsze monitorowanie stosowania".

([4]) Komunikat Komisji z dnia 5 lutego 2020 r. „Przegląd zarządzania gospodarczego, Sprawozdanie dotyczące stosowania rozporządzeń (UE) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 i 473/2013 oraz przydatności dyrektywy Rady 2011/85/UE" (COM(2020)0055).

(5) W komunikacie Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu ([5]) wezwano do szerszego stosowania narzędzi ekologicznego planowania budżetu w celu przekierowania inwestycji publicznych, konsumpcji oraz podatków na zielone priorytety i w celu ograniczenia szkodliwych subsydiów. Europejskie prawo o klimacie określa ogólnounijny cel neutralności klimatycznej do 2050 r. i zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do postępów w zwiększaniu zdolności przystosowawczych. Komisja zobowiązała się współpracować z państwami członkowskimi w celu monitorowania i modelowania praktyk w zakresie ekologicznego planowania budżetu. W komunikacie Komisji z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie nowej strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu ([6]) zwrócono uwagę na znaczenie zmiany klimatu w kontekście makrofiskalnym i podkreślono potrzebę zwiększenia odporności Unii na skutki zmiany klimatu. Europejski semestr zapewnia dodatkowe ramy wspierania takich wysiłków, a Instrument Wsparcia Technicznego oferuje praktyczną pomoc w ich realizacji.

(6) W komunikacie Komisji z dnia 9 listopada 2022 r. w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego ([7]) podkreślono potrzebę poprawy stabilności długu i zmniejszenia wysokich wskaźników długu publicznego przy jednoczesnym wspieraniu zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu we wszystkich państwach członkowskich. Główne cele reformy to zwiększenie poczucia odpowiedzialności na szczeblu krajowym, uproszczenie ram i skoncentrowanie się w większym stopniu na perspektywie średniookresowej oraz jednocześnie bardziej rygorystyczne i spójniejsze egzekwowanie reguł.

(7) Aby poprawić przestrzeganie postanowień TFUE, a w szczególności zapobiec występowaniu nadmiernego deficytu publicznego w rozumieniu art. 126 TFUE, w prawie państw członkowskich powinny istnieć szczegółowe przepisy mające na celu zwiększenie poczucia odpowiedzialności na szczeblu krajowym, zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 9 listopada 2022 r. w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego, ponad to, co jest obecnie wymagane na mocy dyrektywy 2011/85/UE. Dane z wdrażania tej dyrektywy wskazują, że w celu wyeliminowania stwierdzonych w toku wdrażania niedociągnięć należy wprowadzić zmiany również w przepisach dotyczących przejrzystości i statystyk oraz prognoz i budżetowania w perspektywie średniookresowej.

(8) Niniejsza dyrektywa stanowi część pakietu, w skład którego wchodzi również rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [XXX] ([8]) zastępujące rozporządzenie (WE) nr 1466/97 ([9]) (część zapobiegawcza paktu stabilności i wzrostu) oraz rozporządzenie Rady [XXX] ([10]) zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 ([11]) (część naprawcza paktu stabilności i wzrostu). Wspólnie ustanawiają one zreformowane unijne ramy zarządzania gospodarczego, które włączają do prawa Unii treść tytułu III „Pakt fiskalny" międzyrządowego Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej ([12]), zgodnie z jego art. 16. Na podstawie doświadczeń z wdrażaniem przez państwa członkowskie Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej pakiet zachowuje średniookresowe ukierunkowanie paktu fiskalnego jako narzędzie służące osiągnięciu dyscypliny budżetowej i wspieraniu wzrostu. Pakiet obejmuje wzmocniony wymiar krajowy, co ma zwiększyć poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym, w tym przez utrzymanie roli niezależnych instytucji fiskalnych, co opiera się na wspólnych zasadach paktu fiskalnego zaproponowanych przez Komisję ([13]) zgodnie z art. 3 ust. 2 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej. Analiza wydatków skorygowanych o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów na potrzeby oceny ogólnej dotyczącej zgodności wymaganej na mocy paktu fiskalnego została określona w rozporządzeniu [XXX] zastępującym rozporządzenie (WE) nr 1466/97. Podobnie jak w pakcie fiskalnym, tymczasowe odchylenia od planu średniookresowego są dozwolone jedynie w wyjątkowych okolicznościach na mocy rozporządzenia [XXX] zastępującego rozporządzenie (WE) nr 1466/97. W przypadku znacznych odchyleń od planu średniookresowego należy również wdrożyć działania mające na celu skorygowanie odchyleń w zdefiniowanym terminie. Pakiet wzmacnia nadzór fiskalny i procedury egzekwowania w celu realizacji zobowiązania do wspierania zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu. Reforma ram zarządzania gospodarczego zachowuje zatem podstawowe cele dyscypliny budżetowej i stabilności długu określone w Traktacie o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej.

([5]) Komunikat Komisji „Europejski Zielony Ład" (COM(2019)0640).
([6]) Komunikat Komisji „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu" (COM(2021)0082).
([7]) Komunikat Komisji „Komunikat w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego" (COM(2022)0583).
([8]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [*wstawić datę*] [*wstawić pełny tytuł*] (Dz.U. L..).
([9]) Rozporządzenie Rady nr 1466/97/WE z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1).
([10]) Rozporządzenie Rady (UE) [*wstawić datę*] [*wstawić pełny tytuł*] (Dz.U. L..).
([11]) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6).
([12]) Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej z dnia 2 marca 2012 r.
([13]) Komunikat Komisji z dnia 20 czerwca 2012 r. „Wspólne zasady dotyczące krajowych mechanizmów korekty fiskalnej" (COM(2012) 0342).

(9) Kompletne i wiarygodne praktyki w zakresie rachunkowości publicznej obejmujące wszystkie podsektory sektora instytucji rządowych i samorządowych są warunkiem koniecznym tworzenia wysokiej jakości statystyk, porównywalnych we wszystkich państwach członkowskich. Dostępność i jakość statystyk opartych na europejskim systemie rachunków narodowych i regionalnych (ESA) ma kapitalne znaczenie dla zapewnienia właściwego funkcjonowania unijnych ram nadzoru fiskalnego. System ESA 2010 funkcjonuje na podstawie informacji przekazywanych w ujęciu memoriałowym. W związku z tym pożądane jest usprawnienie gromadzenia danych i informacji w ujęciu memoriałowym niezbędnych do generowania statystyk opartych na zasadzie memoriałowej w sposób kompleksowy i spójny we wszystkich podsektorach sektora instytucji rządowych i samorządowych.

(10) Dostępność danych gromadzonych z wysoką częstotliwością może ujawnić wzorce wymagające ściślejszego nadzoru, jak również poprawić jakość prognoz budżetowych. Państwa członkowskie i Komisja (Eurostat) powinny publikować kwartalne dane dotyczące deficytu i długu, stosując definicje zawarte w art. 2 Protokołu (nr 12) w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i do TFUE. Publikowanie danych budżetowych z większą częstotliwością, dostosowanych do krajowych definicji budżetowych, powinno być określone na podstawie krajowych wymogów w zakresie przejrzystości i potrzeb użytkowników, aby zwiększyć poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym.

(11) Obciążone i nierealistyczne prognozy makroekonomiczne i budżetowe na potrzeby rocznych i wieloletnich ustaw budżetowych mogą znacznie zmniejszyć skuteczność planowania budżetowego, a to z kolei może mieć negatywny wpływ na dyscyplinę budżetową. Aby poprawić założenia podstawowe, państwa członkowskie powinny porównać swoje prognozy makroekonomiczne i budżetowe z najbardziej aktualnymi prognozami Komisji oraz, w stosownych przypadkach, z prognozami innych niezależnych organów.

(12) Prognozy makroekonomiczne i budżetowe na potrzeby rocznego i wieloletniego planowania budżetowego dla sektora instytucji rządowych i samorządowych powinny podlegać regularnym, obiektywnym i kompleksowym ocenom *ex post* przeprowadzanym przez niezależny organ lub inne organy, które są funkcjonalnie niezależne od organów fiskalnych państw członkowskich, inne niż organ, który sporządził prognozę, w celu poprawy jakości tych prognoz. Oceny te powinny obejmować kontrolę założeń ekonomicznych, porównanie z prognozami przygotowanymi przez inne instytucje oraz ocenę trafności wcześniejszych prognoz.

(13) Niezależne organy, których zadaniem jest monitorowanie finansów publicznych w państwach członkowskich, są skutecznym elementem ram budżetowych. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ([14]) zobowiązuje państwa członkowskie, których walutą jest euro, do posiadania niezależnych instytucji fiskalnych, których zadaniem jest zatwierdzanie lub sporządzanie prognoz makroekonomicznych, oraz ustanawia szczególne zabezpieczenia dotyczące ich niezależności i zdolności technicznych. Bez uszczerbku dla wymogów określonych w rozporządzeniu (UE) nr 473/2013 zadanie niezależnych instytucji fiskalnych polegające na sporządzaniu, ocenianiu lub zatwierdzaniu prognoz makroekonomicznych, zgodnie z art. 8 ust. 4, powinno uwzględniać utrwalone procedury i praktyki krajowe w państwach członkowskich, w tym procedury i praktyki dotyczące momentu, w którym zadanie jest realizowane.

(14) Aby zapewnić bardziej odpowiedzialną politykę fiskalną, niezależne instytucje fiskalne powinny być w wysokim stopniu niezależne operacyjnie, dysponować zasobami niezbędnymi do wykonywania swoich zadań oraz szerokim dostępem do niezbędnych informacji w odpowiednim czasie. Państwa członkowskie mogą ustanowić więcej niż jedną niezależną instytucję fiskalną, a każda z nich może wykonywać jedno lub kilka zadań określonych w niniejszej dyrektywie, o ile istnieje jasny podział odpowiedzialności, a kompetencje odnośnych instytucji nie nakładają się na siebie. Należy unikać nadmiernej instytucjonalnej fragmentaryzacji zadań w zakresie monitorowania. Przy tworzeniu organów monitorujących należy wziąć pod uwagę istniejącą strukturę instytucjonalną oraz strukturę administracyjną danego państwa członkowskiego.

(15) W celu poprawy planowania budżetowego przedmiotem należytej uwagi powinny być, w miarę możliwości, ryzyka makrofiskalne wynikające ze zmiany klimatu, w tym jej skutków środowiskowych i dystrybucyjnych. Zrozumienie potencjalnych dróg oddziaływania wstrząsów związanych z klimatem na finanse publiczne ma kluczowe znaczenie dla krajowych strategii ograniczania ryzyk fiskalnych wynikających ze zmiany klimatu i związanych z nią klęsk żywiołowych oraz zarządzania tymi ryzykami.

(16) Chociaż zatwierdzenie rocznej ustawy budżetowej jest jednym z kluczowych kroków w procesie budżetowym z punktu widzenia demokratycznej rozliczalności, to jednoroczna perspektywa planowania budżetowego jest niewystarczająca jako podstawa należytych polityk fiskalnych, ponieważ większość środków ma skutki, które znacznie wykraczają poza roczny cykl budżetowy. W związku z tym skuteczne średniookresowe planowanie budżetowe zwiększa wiarygodność polityki fiskalnej przy jednoczesnym uwzględnieniu stabilności długu. Takie planowanie powinno opierać się na wyraźnym i spójnym zdefiniowaniu krajowych celów budżetowych w perspektywie średniookresowej dla sektora instytucji rządowych i samorządowych, które to cele są przedstawiane w krajowych planach średniookresowych. Aby wzmocnić wieloletnią perspektywę budżetową, planowanie uchwalanej co roku ustawy budżetowej powinno być spójne z krajowymi celami budżetowymi w perspektywie średniookresowej, o których mowa w art. 2 lit. e).

([14]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

(17) Aby ramy budżetowe skutecznie wspierały dyscyplinę budżetową i stabilność finansów publicznych, powinny one w sposób kompleksowy obejmować finanse publiczne. Z tego względu szczególną uwagę należy zwrócić na działania tych jednostek i funduszy sektora instytucji rządowych i samorządowych, które nie stanowią części tradycyjnych budżetów, ale są częścią sektora instytucji rządowych i samorządowych, w tym podsektorów, oraz mają bezpośredni lub widoczny w średnim okresie wpływ na sytuację budżetową poszczególnych państw członkowskich. Państwa członkowskie publikują również wartości odpowiadające łącznemu wpływowi tych jednostek i funduszy na saldo i zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych. Należy publikować szczegółowe informacje na temat wpływu wydatków podatkowych na dochody.

(19) Narzędzia ekologicznego planowania budżetu mogą pomóc w przekierowaniu dochodów i wydatków publicznych na zielone priorytety. W tym względzie regularna sprawozdawczość w zakresie odnośnych informacji usprawnia obrady budżetowe. Państwa członkowskie mogłyby publikować informacje na temat tego, w jaki sposób odpowiednie elementy ich budżetów przyczyniają się do realizacji krajowych i międzynarodowych zobowiązań klimatycznych i środowiskowych, a także na temat zastosowanej metodyki. Państwa członkowskie powinny publikować dane i informacje opisowe oddzielnie dla pozycji wydatków, wydatków podatkowych i dochodów. Państwa członkowskie mogłyby publikować informacje na temat skutków dystrybucyjnych polityk budżetowych oraz uwzględniać aspekty zatrudnieniowe, społeczne i dystrybucyjne w ramach ekologicznego planowania budżetu ([15]).

(20) Przedmiotem należytej uwagi powinno być istnienie zobowiązań warunkowych. Konkretniej, zobowiązania warunkowe obejmują ewentualne zobowiązania zależne od wystąpienia niepewnego wydarzenia w przyszłości lub bieżące zobowiązania, w przypadku których płatność jest mało prawdopodobna lub jej prawdopodobna kwota nie może zostać w sposób wiarygodny określona. Obejmują one przykładowo gwarancje rządowe, pożyczki zagrożone, zobowiązania wynikające z działalności przedsiębiorstw publicznych oraz, w miarę możliwości, zobowiązania warunkowe związane z klęskami żywiołowymi i z klimatem.

(21) Klęski żywiołowe i ekstremalne zdarzenia pogodowe dotykają większość państw członkowskich i oczekuje się, że zmiana klimatu zwiększy częstotliwość i intensywność takich zdarzeń. Rządy inwestują w przystosowanie się do zmiany klimatu i interweniują w celu pokrycia związanych z klęskami żywiołowymi kosztów z tytułu pomocy doraźnej, odbudowy i rekonstrukcji, a w niektórych przypadkach występują w roli ubezpieczyciela ostatniej instancji. Biorąc pod uwagę obecne i przyszłe wyzwania dla stabilności finansów publicznych, szczególną uwagę należy zwrócić na zobowiązania publiczne i ryzyka dla finansów publicznych wynikające z klęsk żywiołowych i wstrząsów związanych z klimatem, począwszy od gromadzenia i publikowania, w miarę możliwości, informacji na temat kosztów fiskalnych przeszłych zdarzeń.

(21a) Sprawozdawczość w zakresie ryzyk makrofiskalnych wynikających ze zmiany klimatu, zobowiązań warunkowych związanych z klimatem i kosztów fiskalnych klęsk żywiołowych ulega poprawie, ale nadal znajduje się na początkowym etapie, a metody i wskaźniki dotyczące takiej sprawozdawczości są wciąż opracowywane. Dostosowanie do tej sprawozdawczości będzie wymagało znacznych wysiłków ze strony administracji publicznych. Biorąc pod uwagę te wyzwania i w miarę możliwości, sprawozdawczość w tych obszarach powinna być prowadzona i rozwijana równolegle z takimi postępami metodycznymi.

(22) Komisja powinna nadal regularnie monitorować wdrażanie dyrektywy 2011/85/UE. Należy określić najlepsze praktyki w zakresie wdrażania przepisów tej dyrektywy i dzielić się nimi.

(23) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2011/85/UE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

W dyrektywie 2011/85/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(a) a) w akapicie pierwszym zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Zastosowanie ma definicja podsektorów sektora instytucji rządowych i samorządowych określona w załączniku A do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013. (*)

(*) *Dz.U. L 174 z 26.6.2013, s. 1.";

([15]) Komunikat Komisji z dnia 28 września 2022 r. „Lepsza ocena skutków dystrybucyjnych polityki państw członkowskich" (COM(2022) 0494), oraz art. 6 ust. 3 lit. d) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

(b) b) w akapicie drugim wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) systemy rachunkowości publicznej i sprawozdawczości statystycznej sektora instytucji rządowych i samorządowych;";

(ii) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) numeryczne reguły fiskalne, specyficzne dla poszczególnych krajów, które przyczyniają się do prowadzenia polityki fiskalnej przez państwa członkowskie stosownie do ich odnośnych obowiązków wynikających z TFUE i które są wyrażone wskaźnikiem wyników budżetowych, takim jak publiczny deficyt budżetowy, pożyczki i kredyty zaciągnięte przez sektor publiczny, dług publiczny lub jeden z ich głównych składników;";

(iii) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) średniookresowe ramy budżetowe stanowiące określony zbiór krajowych procedur budżetowych wydłużających horyzont czasowy kształtowania polityki fiskalnej poza roczny cykl budżetowy, w tym ustalanie priorytetów politycznych i krajowych celów budżetowych w perspektywie średniookresowej;";

(iv) dodaje się lit. h) w brzmieniu:

„h) niezależne instytucje fiskalne jako organy strukturalnie niezależne lub organy funkcjonalnie niezależne od władz budżetowych państw członkowskich, ustanowione na mocy krajowych przepisów prawnych zgodnie z art. 8.";

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli chodzi o krajowe systemy rachunkowości publicznej, państwa członkowskie muszą dysponować systemami rachunkowości publicznej obejmującymi w sposób kompleksowy i spójny wszystkie podsektory sektora instytucji rządowych i samorządowych i zawierającymi informacje niezbędne do generowania danych w ujęciu memoriałowym z myślą o przygotowywaniu danych w oparciu o europejski system rachunków narodowych i regionalnych. Te systemy rachunkowości publicznej sektora instytucji rządowych i samorządowych podlegają kontroli wewnętrznej i niezależnym audytom.

2. Państwa członkowskie zapewniają terminowe i regularne udostępnianie publiczne danych fiskalnych dla wszystkich podsektorów sektora instytucji rządowych i samorządowych, jak określono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 (*). Państwa członkowskie w szczególności publikują dla instytucji rządowych na szczeblu centralnym, instytucji rządowych i samorządowych na szczeblu regionalnym, instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym i funduszy zabezpieczenia społecznego, kwartalne dane dotyczące długu i oddzielnie – chyba że wprowadziły zintegrowane, kompleksowe i zharmonizowane na szczeblu krajowym systemy rachunkowości memoriałowej – dane dotyczące deficytu, przed końcem kolejnego kwartału lub po opublikowaniu odpowiednich danych przez Komisję (Eurostat).

3. Komisja (Eurostat) publikuje co 3 miesiące kwartalne statystyki finansów sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z tabelami 25, 27 i 28 w załączniku B do rozporządzenia (UE) nr 549/2013.

_____

(*) *Dz.U. L 174 z 26.6.2013, s. 1.";

3) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podstawą rocznego i wieloletniego planowania budżetowego były realistyczne prognozy makroekonomiczne i budżetowe sporządzone w oparciu o najaktualniejsze informacje. Podstawą planowania budżetowego jest najbardziej prawdopodobny scenariusz makrofiskalny lub ostrożniejszy scenariusz. Prognozy makroekonomiczne i budżetowe są porównywane z najbardziej aktualnymi prognozami Komisji i, w stosownych przypadkach, z prognozami przygotowanymi przez inne niezależne instytucje. Znaczące rozbieżności między prognozami makroekonomicznymi i budżetowymi państwa członkowskiego a prognozami Komisji są wyjaśniane, również jeżeli poziom lub wzrost wartości zmiennych w założeniach zewnętrznych odbiega znacząco od wartości przedstawionych w prognozach Komisji.";

b) uchyla się ust. 4;

c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Państwa członkowskie określają instytucję odpowiedzialną za sporządzanie prognoz makroekonomicznych i budżetowych oraz podają do wiadomości publicznej oficjalne prognozy makroekonomiczne i budżetowe przygotowane na potrzeby planowania budżetowego. Co najmniej raz w roku państwa członkowskie i Komisja podejmują techniczny dialog dotyczący założeń leżących u podstaw przygotowania prognoz makroekonomicznych i budżetowych.

6. Prognozy makroekonomiczne i budżetowe na potrzeby rocznego i wieloletniego planowania budżetowego podlegają regularnym, obiektywnym i kompleksowym ocenom *ex post* przeprowadzanym przez niezależny organ lub inne organy, które są funkcjonalnie niezależne od organów fiskalnych państw członkowskich, inne niż organ, który sporządził prognozę. Wyniki tej oceny podaje się do wiadomości publicznej i odpowiednio uwzględnia w przyszłych prognozach makroekonomicznych i budżetowych. Jeżeli ocena wykaże, że w okresie co najmniej czterech kolejnych lat występowało znaczące obciążenie prognoz makroekonomicznych, dane państwo członkowskie podejmuje niezbędne działania i podaje je do wiadomości publicznej.";

d) uchyla się ust. 7;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5

Każde państwo członkowskie ustanawia własne, specyficzne dla niego, numeryczne reguły fiskalne, aby skutecznie wspierać realizację swoich obowiązków wynikających z TFUE w obszarze polityki budżetowej w okresie wieloletnim dla całego sektora instytucji rządowych i samorządowych. Reguły takie wspierają w szczególności:

a) przestrzeganie wartości odniesienia i przepisów dotyczących deficytu i długu określonych zgodnie z TFUE;

b) przyjęcie średniookresowego horyzontu planowania budżetowego, zgodnie z przepisami rozporządzenia [XXX część zapobiegawcza paktu stabilności i wzrostu]. (*)

_____

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [wstawić datę] [wstawić pełny tytuł] (Dz.U. L..)."

5) w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) skuteczne i terminowe monitorowanie przestrzegania reguł w oparciu o wiarygodną i niezależną analizę przeprowadzaną przez niezależne instytucje fiskalne ustanowione zgodnie z art. 8 lub inne organy, które są funkcjonalnie niezależne od organów fiskalnych państw członkowskich;";

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli numeryczne reguły fiskalne zawierają klauzule wyjścia, klauzule takie określają ograniczoną liczbę konkretnych okoliczności, zgodnie z obowiązkami państw członkowskich wynikającymi z TFUE i z rozporządzenia [XXX część zapobiegawcza paktu stabilności i wzrostu].";

6) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

Uchwalana co roku przez poszczególne państwa członkowskie ustawa budżetowa musi być zgodna ze specyficznymi dla nich numerycznymi regułami fiskalnymi, które w nich obowiązują.";

7) tytuł rozdziału V otrzymuje brzmienie „NIEZALEŻNE INSTYTUCJE FISKALNE";

8) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby niezależne instytucje fiskalne, takie jak organy strukturalnie niezależne lub organy funkcjonalnie niezależne od władz budżetowych państw członkowskich, zostały ustanowione na mocy krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub wiążących przepisów administracyjnych.

1a. Państwa członkowskie mogą ustanowić więcej niż jedną niezależną instytucję fiskalną.

2. Instytucje, o których mowa w ust. 1, składają się z członków wyznaczanych i powoływanych w oparciu o ich doświadczenie i kompetencje w dziedzinie finansów publicznych, makroekonomii lub zarządzania budżetem oraz w drodze przejrzystych procedur.

3. Instytucje, o których mowa w ust. 1:

a) nie przyjmują instrukcji od władz budżetowych danego państwa członkowskiego ani od żadnych innych podmiotów publicznych lub prywatnych;

b) mają zdolność do terminowego podawania do wiadomości publicznej swoich ocen i opinii;

c) mają odpowiednie i stabilne zasoby umożliwiające im skuteczne wykonywanie ich zadań, w tym przeprowadzanie wszelkiego rodzaju analiz w ramach ich zadań;

d) mają odpowiedni i terminowy dostęp do informacji niezbędnych im do wykonywania ich zadań;

e) podlegają regularnym ocenom zewnętrznym przeprowadzanym przez niezależne podmioty oceniające.

4. Bez uszczerbku dla zadań i funkcji przypisanych im zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 473/2013 w przypadku państw członkowskich, których walutą jest euro, wszystkie państwa członkowskie zapewniają, aby następujące zadania były wykonywane przez jedną z instytucji, o których mowa w ust. 1:

a) sporządzanie, ocenianie lub zatwierdzanie rocznych i wieloletnich prognoz makroekonomicznych;

d) monitorowanie zgodności z numerycznymi regułami fiskalnymi specyficznymi dla poszczególnych krajów, chyba że zadanie to jest realizowane przez inne organy zgodnie z art. 6;

e) wykonywanie zadań zgodnie z odpowiednimi artykułami rozporządzenia [XXX część zapobiegawcza paktu stabilności i wzrostu] i rozporządzenia [XXX część naprawcza paktu stabilności i wzrostu] (*);

f) ocenianie zgodności, spójności i skuteczności krajowych ram budżetowych;

g) na zaproszenie, udział w regularnych wysłuchaniach i dyskusjach w parlamencie narodowym.

5. Instytucje wydają oceny w kontekście zadań, o których mowa w ust. 4 lit. a), d), e) i f), bez uszczerbku dla zadań i funkcji przypisanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 473/2013. Państwa członkowskie postępują zgodnie z tymi ocenami lub ewentualnie wyjaśniają, dlaczego się do nich nie stosują. Wyjaśnienie jest podawane do wiadomości publicznej i przedstawiane w terminie dwóch miesięcy od wydania takich ocen.

_____

(*) Rozporządzenie Rady (UE) [wstawić datę] [wstawić pełny tytuł] (Dz.U. L..)."

9) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie ustanawiają wiarygodne i skuteczne krajowe średniookresowe ramy budżetowe umożliwiające przyjęcie co najmniej trzyletniej perspektywy planowania budżetowego, tak aby zapewnić zgodność krajowego planowania budżetowego z wieloletnią perspektywą planowania budżetowego.";

b) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„2. Krajowe średniookresowe ramy budżetowe obejmują procedury opracowywania:"

(ii) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) kompleksowych i przejrzystych wieloletnich celów budżetowych, o których mowa w art. 2 lit. e), w zakresie deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz wszelkich innych wskaźników fiskalnych, takich jak wydatki, z jednoczesnym zapewnieniem ich zgodności z wszelkimi numerycznymi regułami fiskalnymi specyficznymi dla poszczególnych krajów, zgodnie z rozdziałem IV niniejszej dyrektywy oraz z odpowiednimi przepisami rozporządzenia [XXX część zapobiegawcza paktu stabilności i wzrostu].";

(iii) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) opisu przewidywanych średniookresowych polityk, w tym inwestycji i reform, mających wpływ na finanse sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz na zrównoważony i inkluzywny wzrost, w podziale na główne pozycje dochodów i wydatków, pokazującego sposób, w jaki realizowane jest dostosowanie do krajowych celów budżetowych w perspektywie średniookresowej, jak określono w art. 2 lit. e), w porównaniu z prognozami zakładającymi niezmienny kurs polityki;";

(iv) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) oceny tego, w jaki sposób – w świetle ich bezpośredniego średniookresowego i długookresowego wpływu na finanse sektora instytucji rządowych i samorządowych – przewidywane polityki mogą wpłynąć na średniookresową i długookresową stabilność finansów publicznych oraz na zrównoważony i inkluzywny wzrost. W miarę możliwości w ocenie uwzględnia się ryzyka makrofiskalne wynikające ze zmiany klimatu oraz jej skutków środowiskowych i dystrybucyjnych.";

c) uchyla się ust. 3;

10) art. 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 10

Uchwalana co roku ustawa budżetowa musi być spójna z krajowymi celami budżetowymi w perspektywie średniookresowej, jak określono w art. 2 lit. e). Każde odchylenie musi zostać należycie wyjaśnione.

Artykuł 11

Niniejsza dyrektywa w żaden sposób nie uniemożliwia nowemu rządowi danego państwa członkowskiego dokonania aktualizacji średniookresowego planu budżetowego w celu odzwierciedlenia jego nowych priorytetów politycznych. W takiej sytuacji nowy rząd wskazuje różnice między poprzednim a nowym średniookresowym planem budżetowym.";

11) tytuł rozdziału VI otrzymuje brzmienie: „PRZEJRZYSTOŚĆ FINANSÓW SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH";

12) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie środki wprowadzane zgodnie z rozdziałami II, III i IV były spójne we wszystkich podsektorach sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz obejmowały te podsektory w sposób kompleksowy. W tym celu państwa członkowskie muszą w szczególności wymagać spójności reguł i procedur rachunkowości sektora instytucji rządowych i samorządowych, a także integralności wykorzystywanych w niej systemów gromadzenia i przetwarzania danych.";

13) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 14

1. W ramach rocznych i wieloletnich procedur ustawodawstwa budżetowego państwa członkowskie publikują informacje o tym, które jednostki i fundusze nie stanowią części tradycyjnych budżetów, ale są częścią sektora instytucji rządowych i samorządowych, w tym podsektorów sektora instytucji rządowych i samorządowych. Państwa członkowskie publikują również kwoty odpowiadające łącznemu wpływowi tych jednostek i funduszy na saldo i zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych.

2. Państwa członkowskie publikują szczegółowe informacje na temat wpływu wydatków podatkowych na dochody.

3. W odniesieniu do wszystkich podsektorów sektora instytucji rządowych i samorządowych państwa członkowskie publikują stosowne informacje na temat zobowiązań warunkowych o potencjalnie istotnym wpływie – i jego zakresie – na budżety publiczne, w tym na temat gwarancji rządowych, pożyczek zagrożonych i zobowiązań wynikających z działalności przedsiębiorstw państwowych. W miarę możliwości państwa członkowskie publikują również informacje na temat zobowiązań warunkowych związanych z klęskami żywiołowymi i klimatem. W publikowanych informacjach uwzględnia się, w miarę możliwości, informacje na temat kosztów fiskalnych poniesionych w związku z klęskami żywiołowymi i wstrząsami związanymi z klimatem. Państwa członkowskie publikują informacje na temat udziałów sektora instytucji rządowych i samorządowych w kapitale przedsiębiorstw prywatnych i publicznych w przypadku kwot istotnych z ekonomicznego punktu widzenia.";

14) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 15

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 31 grudnia 2025 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów. Rada zachęca państwa członkowskie do sporządzania na swoje potrzeby i w interesie Unii własnych tabel korelacyjnych, które w możliwie najszerszym zakresie odzwierciedlą korelacje między niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji, oraz do podawania ich do wiadomości publicznej.

2. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

3. Komisja przygotowuje śródokresowe sprawozdanie z postępów we wdrażaniu głównych przepisów niniejszej dyrektywy na podstawie stosownych informacji otrzymanych od państw członkowskich, które to sprawozdanie przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 30 czerwca 2025 r.

4. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.";

15) uchyla się art. 16;

16) dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Artykuł 16a

1. Do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie co pięć lat Komisja sporządza sprawozdanie na temat aktualnej sytuacji w zakresie:

a) rachunkowości publicznej sektora instytucji rządowych i samorządowych w Unii, z uwzględnieniem postępów poczynionych od czasu przeprowadzonej przez siebie w 2013 r. oceny adekwatności Międzynarodowych Standardów Rachunkowości Sektora Publicznego dla państw członkowskich;

b) zdolności i zadań unijnych niezależnych instytucji fiskalnych, z uwzględnieniem postępów poczynionych od czasu wejścia w życie niniejszej dyrektywy, w oparciu o ustalenia zawarte w opracowanej przez Komisję bazie danych dotyczących zarządzania budżetem i konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, z myślą o zbadaniu minimalnych standardów.

2. Do dnia 31 grudnia 2030 r., a następnie co pięć lat Komisja publikuje przegląd skuteczności niniejszej dyrektywy".

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady *Przewodniczący/Przewodnicząca*